

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:
СТОР. 2
ЗЛОЧИН ПРОТИ
ЛЮДСТВА

НА КРЫЛЬЯХ
ДРАКОНА

СТОР. 4
ЯКИМИ
БУЛИ
ЛИСТІВКИ

УВАЖАЕМЫЕ ЧИТАТЕЛИ!

С огромным сожалением вынуждены сообщить, что в 2024 году газета "Вечерний Николаев" прекращает свой выход.

ую, ответственную и вместе с тем малоприбыльную должность главного редактора газеты, к сожалению, не нашлось. Исходя из сказанного выше, учредители ООО "Редакция газеты "Вечерний Николаев" приняли тяжелое, но очевидное решение - прекратить выпуск бумажной газеты с января 2024 года.

Надеюсь, что когда-нибудь, все изменится, найдутся "настоящие буйные", которые смогут возродить нашу "Вечерку", дать ей вторую жизнь, вернуть лидирующие позиции на николаевском медиа-рынке. Но пока "маємо те, що маємо".

Несмотря ни на что, в течение двух последних лет обязательства перед подписчиками 2022 года мы в целом выполнили. А всем, кто верил в нас и подписался на нашу газету на следующий, 2024 год, примосим свои извинения. Просим вас отбросить в отделения "Укропшти", где вы оформляли подписку на "Вечерний Николаев" на 2024 год. Там должны вернуть уплаченные вами деньги. Обращаем внимание на то, что все эти средства находятся у "Укропшти" - на счет редакции "ВН" они не переводились.

И напоследок. В Николаеве успешно функционирует печатное издание с очень длинной 106-летней историей. Речь об общественно-политической газете "Южная правда". Эта газета позиционирует себя как региональная, ее читают и в городе, и в области. Финансовое положение "Южки" стабильное, коллектив - сплочен десятилетиями совместной работы, опытный, креативный и трудолюбивый. Газета выходит раз в неделю на 12 страницах формата А3 (по объему газетной площади это в полтора раза больше, чем стандартный выпуск "Вечернего Николаева") с еженедельной телепрограммой 20 ведущих украинских ТВ-каналов. Если хотите каждую неделю получать местное печатное издание, из которого можно узнать новости Николаева, региона и всей Украины, вы можете подписаться на "Южную правду". Кстати, ее подписная цена такая же, какая была и у "Вечернего Николаева", - 38 грн/месяц. Так что, подумайте!

А пока - всех с наступающим Новым годом!
Несмотря ни на что, жизнь продолжается!
Станислав Козлов,
Главный редактор "ВН".

Вечерний НИКОЛАЕВ

МІСЬКА ГАЗЕТА

www.vn.mk.ua

№92-93 (4588-4589)

Середа, 27 грудня 2023 р.

Місцеві новини

ПРИЙНЯТО БЮДЖЕТ МІСТА

Николаївська міська рада затвердила бюджет територіальної громади на 2024 рік.

Директор департаменту фінансів Віра Святелік зазначила, що бюджет-2024 буде, фактично, бюджетом виживання. У зв'язку з тим, що було вилучено ПДФО військових, правоохоронців та рятувальників, місто втратило близько 2,7 млрд грн. Тому довелося максимально скоротити витрати. Наступного року фінансуватимуть лише захищені статті, зокрема, зарплати працівників бюджетної сфери. Також кошти виділяються на підтримання у належному стані інфраструктури.

Витрат на проекти розвитку фактично не закладено.

За прогнозом, доходи бюджету Николаєва на 2024 рік складатимуть близько 4,9 млрд грн, з яких 419 млн грн виділила держава на ліквідацію наслідків війни. Майже 4,65 млрд грн - це доходи загального фонду та понад 243 млн грн. - доходи спецфонду.

ДОДАТКОВІ КОШТИ - НА ЗСУ

Міська рада виділила захисникам Вітчизни виділяється понад 10 млн грн. Завдяки допомозі міста, придбають дрони, засоби зв'язку та прилади нічного бачення.

Зокрема, 9,6 млн тис грн виділили на закупівлю безпілотників для 1231 бригади ТРО. Як зазначив голова бюджетної комісії міської ради Федір Панченко, за ці гроші придбають близько 415 дронів різних модифікацій. Це близько 600 тис. грн спрямували на придбання засобів зв'язку та приладів нічного бачення.

Також усі субвенції, які місто передало військовим частинам у 2023 році і які вони не встигли опрацювати, залишаються на наступний рік для цільового використання.

Від початку повномасштабного вторгнення з бюджету Николаєва на підтримку Сил оборони спрямували близько 714 млн грн.

В ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТІ ТЕПЕР СПЛАЧУЮТЬ КАРТКАМИ БАНКІВ

В міському електротранспорті почала діяти нова система оплати проїзду за єдиним QR-кодом для клієнтів усіх банків України. Вартість залишається незмінною - 7 грн. Але тепер електронний квиток надавати можливість змінювати електротранспорт.

Нова система оплати стала можливою завдяки співпраці електротрансу та Монобанку. Тепер, щоб розрахуватися за проїзд, достатньо мати лише смартфон та рахунок у будь-якому банку України. Через камеру телефона необхідно відсканувати QR-код та перейти за посиланням, яке направляє на платіжну сторінку.

Також електронний квиток надаватиме додаткову зручність - він буде дійсний протягом години на всіх видах електротранспорту. Тобто протягом цього часу пасажир може пересісти на будь-який інший електротранспорт без купівлі нового квитка. Старі QR-коди додатку Приват24 будуть діяти ще впродовж місяця. За цей час пасажирів зможуть звинити до нової системи.

Але це не все. Після проходження тестових випробувань разом з Монобанком підприємстві планують створити додаток для придбання квитків та багаторазових проїздів.

У "Николаївелектротрансі" наголошують, що кошти комунального підприємства на цей проект не витрачалися.

МІСТО - ЕЛЕКТРИЧНИЙ ОСТРІВ

ОКП "Николаївоблтеплоенерго" опанує новий вид діяльності - виробництво електричної енергії. Це дозволить підприємству здобути енергетичну незалежність та автономність, вважає його директор Микола Логвінов.

Наразі "Николаївоблтеплоенерго" розпочало встановлювати когенераційні установки і вже монтує чотири таких, які вироблятимуть 4 мВт електричної енергії. У планах - побудувати установку потужністю 22 мВт. Це надасть можливість забезпечити своєю електричною енергією не лише "Николаївоблтеплоенерго", але і все місто.

"Якщо цей план вдасться, ми повністю закриємо потребу всієї критичної інфраструктури Николаєва в електричній енергії", - розповідає Микола Логвінов.

Чотири установки, що вже монтуються, зможуть повністю забезпечувати потреби в електроенергії "Николаївоблтеплоенерго" та частково - "Николаївводоканалу".

Також підприємство планує зменшити витрати газу, перейти на альтернативні джерела палива. Для цього збільшуватимуться кількості котельні, що працюють на біопаливі.

ОБСТЕЖЕННЯ УКРИТТІВ:

ШЕ СІМ ОТРИМАЛИ "ДОБРО"

Упродовж минулого тижня проведено комісійні обстеження відремонтованих укриттів у закладах освіти, що розташовані в різних куточках міста. Надано позитивні висновки щодо 7 об'єктів, повідомляє сайт Николаївської міськради.

У приміщеннях є все необхідне: система вентиляції, резервне освітлення, вони мають два окремі виходи з різних боків, облаштовані сучасні протипожежні системи. Крім того, встановлені системи очистки води, баки з технічною водою та санвузли. Є куточки для медпункту.

Загалом в Николаєві перевірили та рекомендували для використання 24 укриття: 16 - у дитсадках, 8 - у школах.

СПЛАТИЛИ БІЛЬШЕ ПІВМІЛЬЙОНА ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Як повідомив в. о. начальника ГУ ДПС у Николаївській області Роман Корнев, упродовж січня-листопада 2023 року юридичні особи Николаївщини перерахували до держбюджету 383,5 млн грн податку на прибуток. Це на 96,3 млн грн, або на 33,6% більше, ніж у 2022 році.

Крім того, платниками, які включили до Реєстру великих платників податків на 2023 рік і які знаходяться на податковому обліку в міжрегіональних управліннях ДПС по роботі з великими платниками податків та здійснюють діяльність на території Николаївської області, до держбюджету сплачено податку на прибуток у сумі 153,8 млн грн.

До місцевих бюджетів платниками області та великими платниками сплачено 61,5 млн грн податку на прибуток.

ПОЧАСТИШАЛИ НЕСПРАВНОСТІ У ЛІЧИЛЬНИКАХ

Николаївцям радять робити перевірку лічильників води, незважаючи на те, що законодавчо їх можна використовувати без цієї процедури протягом дії воєнного стану. Таку пораду містянам дав гендиректор МКП "Николаївводоканал" Борис Дуденко в ефірі телеканалу "МАРТ".

Він розповів, що було вже з десяток випадків, коли зверталися споживачі, які помітили збільшення використання води в платіжці при тому, що в їх побуті нічого не змінилось. Лічильники відправляли на перевірку і виявлялося, що вони несправні та могли нараховувати в півтори рази більше води.

"Тому наразі ми рекомендуємо пройти перевірку. В кого пройшов повірочний інтервал в чотири роки, запросіть сертифіковану компанію, яка цим займається, - вони приходять прямо в квартиру, не треба нічого знімати, нести. Якщо все добре, лічильник може далі працювати, якщо ні - його слід замінити", - каже Дуденко.

Він наголосив, що це лише рекомендація, але вона обумовлена досвідом.

АВТОБУСІВ СТАНЕ БІЛЬШЕ

Депутати міськради затвердили Програму розвитку комунального автобусного транспорту міста Николаєва на 2024-2026 рр.

Заступник начальника управління транспорту Олег Кукушадюк, що програмою передбачено закупівля 26 автобусів та відбудова автобусного депо. Купівля проводиться за кредитні кошти Європейського інвестиційного банку за прикладом "зелених" автобусів.

Міський голова Олександр Сенкевич нагадав, що частина комунального транспорту була пошкоджена обстрілами, деякі автобуси мобілізували, і вони використовуються для потреб армії. Тобто, необхідність в транспорті існує. Що стосується ремонту депо, то у бюджеті коштів на це передбачено, їх планують віднайти за сприяння донорів.

ДЛЯ ДІТЕЙ ПІЛЬГОВИКІВ ВЛАШТУЮТЬ СВЯТА

На малечу чекає розважальна програма, конкурси та подарунки. Гостей радо зустрічають казкові герої, з якими можна поспілкуватися та погратися у веселі ігри. Як потрапити на новорічне свято? Реєструйтесь за телефонами:

- Заводський район (вул. Кузнєцька, 83) - 093 266 80 96;
- Інгульський район (вул. 12 Поздовжня, 50-А) - 093 231 47 60;
- Корабельний район (пр. Богоявленський, 301/2) - 093 014 18 16;
- Центральний район (вул. Шевченка, 19-А) - 097 393 68 44.

ЛІКАРНІ ОТРИМАЛИ НОВЕ ОБЛАДНАННЯ

Протягом 2023 року за кошти міського бюджету проводилось покращення матеріально-технічної бази медичних закладів Николаєва для надання ще більш якісних послуг населенню.

В міській лікарні №4 з'явилися: сучасний аудіометр-тепманометр з імпедансометром. З початку введення в експлуатацію (листопад 2023 р.) на апараті проведено 77 досліджень, у тому числі 28 військовими; мікроскоп новітнього покоління на два робочих місця, оснащений відеокамерою. З початку введення в експлуатацію (вересень 2023 р.) з використанням нової техніки виконано вже 41 оперативне втручання, з них 12 військовими.

В міську дитячу лікарню №2 придбано ЛОР-комбайн. За допомогою нової техніки проведено 270 досліджень.

Для міської лікарні №5 придбано лапароскопічну стійку. З початку введення в експлуатацію (листопад 2023 р.) вже проведено 5 оперативних втручань, з них 2 військовими.

В міську лікарню №3 придбано: ендоскопічну стійку для досліджень та проведення оперативних втручань з мінімізацією травм та забезпеченням точних медичних процедур. На ній проведено 181 дослідження, в тому числі 17 військовими; урологічну стійку з набором обладнання для цитоскопії, діагностування та лікування захворювань сечового тракту, на якій проведено 76 досліджень.

В Центрі соціально значущих хвороб з'явилася автоматична система, яка використовується при проведенні обов'язкового психіатричного огляду населення, в тому числі, і військових, які приймаються на службу за контрактом. Проведено 43 аналізи, з них 18 військовими.

ПІДСУМКИ РОКУ ТВОРЧОСТІ ДМИТРА КРЕМІНЯ

У Центральному міській бібліотеці імені М.Кропивницького відбувся заключний захід у межах Року Дмитра Креміня. У Центрі сучасного читання "Марко" зібралася дружина, колеги та поціновувачі творчості автора. На зустріч завітала також і дружина письменника Ольга Кремінь.

Розпочалося спілкування з нагоди творчості заходів, проведених у закладах культури Николаєва під егідою Року творчості Дмитра Креміня.

Центральною ж подією зустрічі стала прем'єра фільму, присвяченого николаївському поезу, "Небесне і земне" від ТРК "МАРТ". Проект реалізували на виконання "Міської програми розвитку та функціонування української мови у місті Николаєві на 2023-2025 роки".

ПОДАРУНКИ ВІЙСЬКОВИМ ВІД ПЕРУКАРІВ

Напередодні новорічних свят співробітники міського територіального центру соціального обслуговування Центрального району МТЦ "Центральний" приднали до благородної та відповідальної місії "Підтримай воїна" і завітали до шпиталів з подарунком від перукарів-майстринь - порадували стильними зачісками, кулінарними домашніми смаколиками, фруктами.

Про це йдеться на ФБ-сторінці "Департамент позитиву". "Людяність, добро та взаємодопомога - це те, що об'єднує нашу націю. Адже народ і армія єдині в своєму бажанні. Дякуємо нашим славінним воїнам за можливість спокійно жити і працювати в рідному місті!" - вказано у повідомленні МТЦ.

ВІЙНА ЗСУ ЗНИЩИЛИ РОСІЙСЬКИЙ ВДК "НОВОЧЕРКАСЬК"

Рано вночі 26 грудня ракетним ударом у Феодосії було знищено великий десантний корабель росіян "Новочеркаськ". Подорожці про це корабель розповідає АрміяInfo.

"Близько 02.30 26 грудня тактична авіація Повітряних Сил атакувала крилатими ракетами великий десантний корабель чорноморського флоту РФ "Новочеркаськ" в районі Феодосії", - офіційно повідомили в ПСЗСУ. Судячи з сили вибуху військові фахівці припускають, що корабель перевозив "шахедаї" або якісь потужний боекомплект.

Загалом, до російського вторгнення до ЧФ РФ були приписані чотири великі десантні кораблі такого проекту, як "Новочеркаськ". Втім, безпосередньо перед широкомасштабною агресією, окупанти завели до Чорного моря ще подібні плавзасоби з іншими своїми флотів.

За даними ВМС ЗСУ, до сьогоднішньої атаки української оборони різною мірою уразили п'ять великих десантних ко-

Для любимої тещи МАГНІТНІ БУРИ В ЯНВАРІ 2024 ГОДА

В першому місяці нового года сильні магнітні бури придуться на 2, 7, 9, 14, 21 і 27 январа.

- 2 январа - може ухлидяться сон, вполіть до бссонніци.
- 7 январа - може повиситься подразителітьность і нарушітьс ямоціоноальное равновесіє.
- 9 январа - може возникнуть апатія і депрессія.
- 14 январа - повиситься чувствительность і змєнієнямія погоди.
- 21 январа - єсть угроза усилєня боли в суставах і мышцах, может появиться нарушение сна.
- 27 январа - должны охранять себя, в частности, сердечники, ведь день угрожает аритмией і повышением кровяного давления.

Остальные даты января характеризуются как дни с умеренной і слабой геомагнитной активностью.

28-29 грудня змінна хмарність, без опадів. Вітер південно-західний 2,4-2,7 м/с. Температура повітря +6...+10 градусів. **30-31 грудня** хмарна погода, без опадів. Вітер змінний 1,2-3,6 м/с. Температура повітря +2...+7 градусів. **1-2 січня** хмарна погода, без опадів. Вітер південно-західний 4,6-5,3 м/с. Температура повітря +3...+8 градусів.

Потенціал

2023-Й: ПІДСУМКИ РОКУ НА ОКП "МИКОЛАЇВОБЛТЕПЛОЕНЕРГО"

Минає ще один рік роботи ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" в умовах повномасштабної війни, розпочатої рф, ще один непростий рік, сповнений різними перепонами та труднощами, подолати які вдалося завдяки згуртованості колективу, підтримки міської влади та міжнародної спільноти.

"Говорячи про 2023 рік, перш за все, я хочу подякувати кожному працівнику ОКП "Миколаївоблтеплоенерго", бо пліч-о-пліч ми долали різні обставини, досягаючи спільної мети - надання своєчасних, якісних та безпечних послуг за постачання теплової енергії. Подати теплоносій передувала масштабна підготовка, до якої долучився майже тисячний колектив - кожен на своєму рівні. А крім того, нам вдалося розширити та оптимізувати роботу точок видачі безкош-

товної очищеної води на базі підприємства. Завдяки допомозі та підтримці міської влади та донорів ми зуміли зробити все зі свого боку, аби кожен містянин був зі звичними благами. Не забуваймо, що все, про що йдеться і кожен день нашого життя - завдяки ЗСУ". - прокоментував підсумки року, що минає, директор ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" Микола Логвінов.

В ході підготовки до опалювального періоду 2023-2024 рр. підприємством виконано:

- підготовлено до роботи 96 котельнь, 118 індивідуальних і центральних теплових пунктів;
- підприємними організаціями у місцях виконання робіт "Миколаївоблтеплоенерго" відновлено асфальтне покриття на площі понад 3000 м кв.
- "Як тільки з'явилося рішення виконати - почалися запуски. У нас всього 96 котельнь, з яких 55 було запущено у перший день, 33 котельні в другий день, і решта об'єктів у третій. Станом на зараз всі котельні ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" працюють у штатному режимі", - зауважує Микола Логвінов.
- На абонентському обслуговуванні ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" знаходиться 1270 вузлів комерційного обліку теплової енергії. До опалювального сезону 2023-2024 років підприємством:
 - проведено чергову метрологічну повірку 406 одиниць вузлів комерційного обліку тепла;
 - 70 лічильників було замінено новими;
 - 41 - відремонтовано;
 - для оптимізації роботи встановлено обладнання для дистанційного зчитування інформації зі 138 приладів обліку;
 - проведено пуско-налагоджувальні роботи 75 теплотічильників;
 - замінено крани на 45 теплових лічильниках;
 - на 91 приладу обліку замінено батареїки, термоперетворювачі, роз'єми;
 - на 35 виконано очищення витратомірів.
- Зазначимо, що всі роботи було проведено за рахунок плати за абонентське обслуговування.
- Готуючись до опалювального періоду, проведено роботу й з балансоутримувачами житлових будинків, зокрема, направлено понад 600 приписів з переліком обов'язкових заходів з підго-

- товки систем теплоспоживання до сезону 2023-2024 рр.: житлово-експлуатаційним організаціям (керуючим компаніям) - 21 припис, ОСББ - 400 та 180 - іншим споживачам. На превеликий жаль, ігнорування обов'язкових робіт балансоутримувачами призвело до критично низьких показників готовності будинків до сезону - лише 4%.
- Що стосується роботи з абонентами, то за 2023 рік фахівцями абонентського відділу ОКП "Миколаївоблтеплоенерго":
 - проведено 1483 переоформлень особових рахунків на нового власника;
 - оформлено 246 договорів реструктуризації заборгованості;
 - проведено 18 549 консультацій за зверненнями в довідкову службу по телефону, вайберу та електронній пошті щодо нараховувань, стану розрахунків, тарифів тощо.
- Також фахівцями "гарячої" лінії підприємства оброблено 3 455 телефонних дзвінків, що надійшли від містян.
- В умовах відсутності питної води у системі централізованого водопостачання через руйнування водогону військами рф, ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" було забезпечено видачу близько 100 мільйонів літрів води, придатної для споживання. Це стало можливим завдяки

функціонуванню 79 точок видачі води, 75 з яких працює на видачу очищеної води населенню. Підбиваючи підсумки 2023 року варто акцентувати, що нам вдалося реалізувати все заплановане в плані підготовки до опалювального сезону та виконати свої зобов'язання перед споживачами. У планах на наступний рік подальше оновлення теплових мереж, оптимізація роботи об'єктів теплопостачання та кілька цікавих проєктів, про які розкажемо вже в наступному році" - зазначає директор ОКП "Миколаївоблтеплоенерго" Микола Логвінов.

Про це говорять

ЕКОЦИД - ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДСТВА

Поняття "екоцид" має своє коріння у грецькій та латинській мовах. "Oikos" - дім, "caedo" - руйнувати. У сучасному контексті поняття вказує на масштабне пошкодження навколишнього середовища через людську діяльність у мирний чи воєнний період.

Статтею 1 Конвенції "Про заборону військового або будь-якого ворожого використання засобів впливу на природне середовище" встановлено зобов'язання утримуватися від воєнного або будь-якого іншого ворожого використання засобів впливу на навколишнє середовище, які мають широкі, довгострокові або серйозні наслідки. Це стосується способів руйнування, нанесення шкоди або спричинення шкоди будь-якій іншій державі-учасниці. В Конвенції зазначається, що під засобами впливу на природне середовище розуміються будь-які засоби, які призначені для зміни через усвідомлене керування природними процесами, динамікою, складом чи структурою Землі, включаючи її біоту, літосферу, гідросферу і атмосферу, або космічний простір.

спільнотою та завданням шкоди життєвим інтересам теперішніх і майбутніх поколінь людей. Згідно з поглядом Міжнародного кримінального суду, екоцид може розглядатися як одна з форм злочинів проти людства та, в перспективі, підпадати під його юрисдикцію. Відомо, що Міжнародний кримінальний суд не вважає злочини, пов'язані з "руйнуванням довкілля", екоцидом, а вважає "злочином проти людності".

Офіційно вперше на міжнародно-правовому рівні екоцид було визначено у 1991 році у статті 26 Кодексу злочинів проти миру і безпеки людства. У цій статті було зазначено, що особа, яка свідомо завдає або наказує завдати шкоди навколишньому середовищу, буде покарана, якщо її признають винною. Це формулювання, хоч і непрямом, але вказувало на екоцид. У 1995 році після численних юридичних дискусій цю статтю виключили. Це унеможливило притягнення злочинців до міжнародно-правової відповідальності саме за статтею екоциду. Наступною спробою була міжнародна криміналізація цього діяння у

Римському статуті Міжнародного кримінального суду у 2002 році. Проте в цьому документі екоцид не визначено як окремий злочин; він включений у контекст військових злочинів та збройних конфліктів або злочинів проти людності. На даний момент відсутнє пряме закріплення концепції екоциду в міжнародно-правових документах. Юристи усього світу активно обговорюють це питання. Практичне втілення цієї ідеї відбулося 22 червня 2021 року, коли група фахівців з міжнародного права за підтримки фонду "Stop Eocide Foundation" представила концепцію злочину екоциду.

Отже, концепція екоциду виникла завдяки до її фактичного впровадження в практику. Проте активне використання терміну "екоцид" та його розгляд як злочину розпочалося лише в 70-х роках ХХ ст. Причиною стало використання США у 1961 році для розливу на території Південного В'єтнаму речовини Agent Orange для знищення партизанів. Ця небезпечна речовина викликала у людей, що ховалися в джунглях, тяжкі хвороби. У 1970 році один із вчених, який розробляв Agent Orange, Артур У. Галстон на Конференції з питань війни і націоноальної відповідальності у Вашингтоні ввів термін "екоцид".

Це сприяло впровадженню цього злочину в законодавство різних країн і накладенню на нього юридичної відповідальності. Наступним етапом стало створення в 2021 році командою юристів законопроекту щодо визнання екоциду п'ятим міжнародним злочиним. Прийняття цього законопроекту в ООН та визнання екоциду міжнародним злочиним стануть важливими кроками для всієї міжнародної спільноти.

В нашій країні відповідальність за екоцид передбачена статтею 441 Кримінального кодексу України. В ній зазначено: "Масове знищення рослинного або тваринного світу, отруєння атмосфери або водних ресурсів, а також винищення інших дійсних, що можуть спричинити екологічну катастрофу, - караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років".

Але із застосуванням цієї норми теж є проблеми. Досягнути доведення вини у цьому випадку вкрай складно, оскільки, визначивши форми об'єктивної сторони, законодавство не дало їх тлумачення. Напри-

клад, у Кримінальному кодексі України та інших нормативно-правових актах у сфері екології відсутнє визначення понять "масове знищення", "отруєння" чи "екологічна катастрофа", що породжує питання про кваліфікацію тих чи інших дій за згаданою статтею.

Крім того, виникає питання встановлення спрямування умислу винної особи, оскільки "екоцид" відрізняється від інших злочинів тим, що з суб'єктивної сторони є злочиним, де психічне ставлення до дій і їхніх наслідків характеризується вищою формою прямого умислу. Проте на практиці існують базові мотивації, такі як економія на обладнанні підприємств відповідно до екологічних стандартів або, навпаки, незаконне збагачення через вирубку лісу тощо.

Але закріплення цього кримінального правопорушення в кримінальному законодавстві є недостатнім.

Особливого значення проблема екоциду набула після 24 лютого 2022 року. Значні катастрофічні наслідки мав підлив Каховської ГЕС агресором в ніч на 6 червня 2023 року. Тоді з масами прісної води до моря потрапила величезна кількість біогенних елементів, фосфатів, нітратів і інших елементів, а також важкі метали. Вони і досі перебувають у Чорному морі й можуть викликати певні зміни в екосистемі. Неодноразово фіксувався замор риби, може утворитися безкиснева зона. Збитки від цієї диверсії планетарного масштабу важко підрахувати, але наслідки екокатастрофи, яку влаштували російські окупанти, будуть проявлятися ще не одне десятиліття.

Однак, за таким порушенням практично не велось повномасштабних кримінальних розслідувань. За свідченням правозахисної організації "Екологія-Право-Людина", до кінця 2022 року зафіксувала лише 14 подібних випадків у судових реєстрах.

Крім того, Офіс Генерального прокурора України розпочав кримінальне провадження за статтею "екоцид" у зв'язку із злочинними діями російського агресора, направленними на завдання шкоди та намагання руйнувати або знищення таким важливим об'єктам як Рівненська нафтобаза, Чорнобильська та Запорізька атомні електростанції. Безперечно, ці дії становлять загрозу ядерній безпеці не лише на території України та сусідніх держав, а й всієї Європи.

На жаль, поняття "екоцид" у законодавчому плані на теперішній час надається замало уваги. На це питання потрібно зважити законодавчому органу України та міжнародним інституціям. Його вирішення могло б сприяти значному поліпшенню стану довкілля. Адже це насамперед стосується саме нашого життя та взагалі безпеки людства на Землі.

Іван Горбуров, слухач Малої академії наук.

Погляд

ЩО ПЕРЕЛОМИТЬ ХІД ВІЙНИ У 2024 РОЦІ?

Що означає для України побудова укріплень на всіх напрямках? Чи перейде українська армія з наступу до оборони і які це дасть результати? Що може переломити хід війни наступного року і чи підтримають Україну західні партнери? Про все читайте в матеріалі проєкту Радіо Свобода "Новини Приазов'я".

"ПАСОК БЕЗПЕКИ"

Військово-політичний оглядач групи "Інформаційний протип" Олександр Коваленко розповів "Новинам Приазов'я", що побудова укріплень не означає фіксацію лінії бойових дій. "Це такий собі пасок безпеки. Це нормальна практика, коли формуються лінії оборони під час війни. І вони будуть формуватися після звільнення території України ще неодноразово. По багатьох областях вони будуть залишатися на якийсь період навіть після того, як вони будуть звільнені. Тому це нормальний процес, коли відбуваються активні бойові дії під час повномасштабної війни.

Якщо ми говоримо про звільнення, наприклад, Київської, Чернігівської та Сумської областей, то у нас після цього процесу звільнення північного плацдарму розпочалося будівництво саме фортифікаційних споруд на кордоні з Білоруссю, і безпосередньо там на сьогодні одна, мабуть, з найбільш таких укріплених ліній оборони", - нагадав експерт.

За словами Коваленка, коли ЗСУ звільнили Харківську область, то адміністративній межі між Харківщиною та Луганщиною, де проходить лінія фронту, почалося формування ліній оборони. Отже, Україна потребує будівництва рубежів, ліній оборони там, де відбувається і безпосереднє, і там, де є ризики просування армії РФ під час наступальних дій.

"ПЕРЕЛОМИТИ СИТУАЦІЮ"

Експерт не виключає, що українська армія найближчим часом перейде з наступальної тактики на оборонну. На його думку, головна мета зараз - це знищити якомога більшу кількість російських військових.

"Звільнення території все одно залишається у пріоритеті. Але зараз росіяни (армія РФ - ред.) почали використовувати доктрину Герасимова (начальник Генерального штабу ЗС РФ - ред.), яка полягає в тому, щоб обороні - ані кроку назад, в наступі - за будь-яку ціну. Наше завдання зараз - вивести саме співвідношення наших втрат з втратами російських окупантів на збільшення не в рази 3, 4, 5, 6, а на порядок - в 10, 15, 20, саме такі показники. Таким чином протягом 2024 року ми зможемо змінити ситуацію, переламати цю ситуацію", - каже він.

Коваленко зазначив, що вже після цього або навіть ще протягом 2024 року ЗСУ зможуть розпочати більш масштабні наступальні дії по позиціях російських загарбників, де вони мають найбільш серйозні прогалини в обороні й не можуть їх забезпечити необхідним ресурсом.

"Навіть зараз ми це бачимо на лівобережній Херсонщині, де зосереджена група військ "Дніпро". На сьогодні вона нараховує 68 тисяч особового складу, а це в 100 разів більше, ніж нашого угруповання, яке контролює плацдарм по лівому берегу. Проте вони (окупанти - ред.) не можуть якоюсь блокувати та протидіяти розширенню нашого плацдарму. Це саме та ділянка, яка може продемонструвати напрямом, в якому може і надалі розширюватися звільнення наших територій", - пояснив експерт.

"США НЕ ПРИПИНЯТЬ ДОПОМАГАТИ УКРАЇНІ"

Сполучені Штати Америки не припинять надавати військову допомогу Україні, скоро процес стабілізується, прогнозує Коваленко.

"Те, що ми зараз спостереігаємо на Заході, - це політичні ігри. Це ось ця лихоманка передвиборча, яка зарано розпочалася, наприклад, у США. Демократам потрібна допомога Україні, Ізраїлю та Тайваню. Республіканці теж більшість підтримують Україну, Тайвань та Ізраїль.

Але у республіканців є глобальний масштабний власний проєкт - це велика стіна на кордоні з Мексикою. Для них це фактично є ідеєю фікс, і вони намагаються саме влаштувати ці торги з демократами, нехтуючи навіть власними інтересами в Україні, Ізраїлі, Тайвані. Але державні інтереси перевищують власні політичні інтереси. Компромис буде знайдений. Я більш впевнений, що ми цей компроміс побачимо, абор грудні, це більш ніж 80%, або в січні 2024 року", - переконаний експерт.

"ПОТРІБНІ ЛЮДИ, ЯКИХ НЕМАЄ"

Президент Росії Володимир Путін в грудні збільшив штат російської армії до 2 млн 209 тисяч осіб і, зокрема, 1 млн 320 тисяч безпосередньо військових. Таким чином чисельність російських військослужбовців зростає майже на 170 тисяч осіб.

В американському Інституті вивчення війни вважають, що цей указ президента Росії може бути офіційним визнанням поточної кількості російських військових, а не наказом негайно збільшити їхню чисельність.

Російський опозиційний політик Геннадій Гудков вважає, що в російській армії наразі недостатньо військових для утримання її інфраструктури. Про це він розповів "Новинам Приазов'я".

"Армія - це не лише ті, хто воює в Україні, але це величезна кількість гарнізонів, частин, з'єднань. Це різні об'єкти інфраструктури, армійські, що знаходяться в Росії, всередині країни. І її якимось треба утримувати, її треба якимось підтримувати, доглядати її, охороняти. Я думаю, що зараз поставлене завдання збільшення чисельності армії, щоб призовним контингентом вирішувати ці завдання. Потрібні люди, яких немає. Це моя версія", - каже політик.

РОЗРАХУНОК ПУТІНА

Гудков вважає, що керівництво Росії в перспективі розраховує на виснаження як України, так і країни Заходу.

"Путін трошки заспокоївся. Він заспокоївся, що український наступ не був таким катастрофічним для російської армії. Він заспокоївся, вважаючи, що тривала війна може призвести до виснаження терпіння Заходу і самих українців. І цифри військового бюджету, ті, що ухвалені, вони загалом показують, що Путін готується до довгої війни. Знаходить ресурси. Так, зрозуміло, що це ресурси за рахунок соціальних стандартів, медицини, освіти, науки, культури тощо. Проте всі гроші кидати на війну при повністю пригніченому населенні", - зауважив він.

Таким чином, вважає він, Путін демонструє не лише на словах, а й на ділі, що Росія готується до тривалої, затяжної війни на виснаження. "Він має завдання - не програсти цю війну. Виграти він її не може, тому не програє. І якщо він не програє війну, то він є в ній переможцем та прикладом для всіх диктаторів, які будуть говорити про те, як треба розмовляти з демократами, як треба чинити опір їм і як треба ставити їх на місце", - зазначив співрозмовник.

